

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > פרשת השבוע תשסה 003 לך לך >

פרשת השבוע תשסה 003 לך לך

עבודה בבחינת 'אין'

א

"את הנפש אשר עשו בחרן"- עבודה של נשמה בלי גוף. * העלמות זְכָר ו'רשימו' של אותן הנפשות "אשר עשו בחרן"- בחינת "תמחה את זכר עמלק".

"ויאמר ה' אל אברם, לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך וגו'. ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו בחרן, ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו ארצה כנען" (יב, א ה).

מפרש רש"י: "ואת הנפש אשר עשו בחרן"- שהכניסן תחת כנפי השכינה". באמת כידוע מחז"ל (ב"ר לך לך לט, יד), הזוהר הקדוש (שלח לך קסח ע"א): ש"הנפש אשר עשו בחרן" זה לא ענין בגופין אלא ענין בנשמות- זהו העומק ש"הכניסן תחת כנפי השכינה".

ביאור הדברים.

אנו רואים, שבפועל- אין לנו שם, שארית וזכר לאותן הנפשות אשר "הכניסן תחת כנפי השכינה"!! "את הנפש אשר עשו בחרן", אותן ה'נפשות'- להיכן נעלם הרושם שלהן?!

הרי כידוע, כל דבר אף אם נעלם- הוא משאיר את נקודת ה'רשימו' מהאור. זה הרי כל סוד הבריאה כידוע: שהיה 'צמצום', ויש את סוד ה'רשימו' שנשאר מן האור. וזה ה'רשימו'- הוא ה'שורש' לכל הנבראים! ובעצם, זוהי ה'תפיסה' של כל דבר בנבראים: שכל דבר שהיה ואיננו, אף ש'עצמות' הדבר נעלמה, 'רושם' מן הדבר, זְכָר מן הדבר- יש! וא"כ, צריך תלמוד היכן הרשימו שנשאר מן הנשמות הללו?

תשובה לדבר.

כתיב "תמחה את זְכָר עמלק" (כי תצא כה, יט) . כל דבר- יש את ה'עצמות' שלו, ויש את הנקודה שהוא 'נזכר'. בציווי כאן "תמחה את זכר עמלק" כתוב יסוד: שצריך למחות לא רק את ה'עצמות' של עמלק, אלא גם את ה'זכירה' של עמלק שזו בחינת ה'רשימו' הנשאר לאחר שנסתלקה העצמות- גם אותו צריך למחות!!

בעומק, מה שאנו מוצאים כאן: "את הנפש אשר עשו בחרן" שאין לנו 'רשימו' מן הדבר- זוהי אותה בחינה של "תמחה את זכר עמלק" שצריך למחות גם את ה'רשימו'!!...

במהלך מאמר זה, נבאר ב"ה את מהות 'ביטול' הרשימו, ואת ההתדבקות באור אין סוף ש'קודם' הצמצום.

ב

בחינת ה'גוף', בכל עולם כפי ענינו- זו נקודת ה'כלי', ה'בית יד' שדרכו 'אוחזים' ו'מקבלים' את האור. * זהו מצד תפיסת ה'יש' שבשם 'כלי'. מצד ה'אין'- ה'כלי' הוא הבחינה שהאדם מתבטל ו'נכלל' באור. * עבודת אברהם בחרן של 'נשמה בלי גוף', כלומר- מהלך של גילוי מצד השלילה, של 'התכללות' הכלי באור, ולא של 'אחיזה' בו.

כל דבר- הוא בחינה של אור וכלי, נשמה וגוף.

מצד העשייה: ה'גוף'- הוא מעולם העשייה, גוף חמרי, וה'נשמה'- היא רוחנית. מצד עולם היצירה: גם כן יש 'גוף', כמו שנאמר בחז"ל (ע' ספרי האזינו פסקא שו לב, ב ד"א וכן היה ר' סימאי אומר)- "מלאכים גופם ונשמתם מן השמים". אלא שיש גוף- של 'עשייה', ויש גוף- של עולם 'רוחני', יצירה בריאה אצילות וכו' כידוע.

'גוף' כלומר- זו נקודת ה'כלי', האחיזה, זהו ה'בית יד' שדרכו אוחזים את האור. עצמיות הדבר נקראת- 'אור', ואילו ה'כלי'- הוא ה'בית יד', הוא האחיזה, זו בחינת המשלים ששלמה המלך תיקן, כמו שאומרים חז"ל (עירובין כא ע"ב) שהוא עשה 'בית יד' שיהיה אופן של אחיזה בדבר.

זהו בעצם סוד המושג שנקרא- 'כלי'! אלא שבעולם ה'עשייה' כיון שהאחיזה כאן היא אחיזה של חמריות, אז ה'כלי', ה'בית יד' שדרכו אוחזים את הדבר, הוא על ידי חומר, חומר מן העשייה, אבל לעולם: בכל עולם ועולם יש את ה'כלי' של אותו עולם שדרכו מקבלים את ה'אור'.

"את הנפש אשר עשו בחרן", כמו שהזכרנו מחז"ל, שבעצם היתה כאן עבודה של נשמות ולא עבודה של גופין, עומק הדברים: אין הכוונה רק שלא היה גוף חמרי, אלא- היה כאן מהלך עמוק יותר, זהו סוג של עבודה של 'נשמה בלי גוף', כלומר- בלי גוף 'ביחס' לאתו עולם, ובהכרח שאין גוף של עשייה אבל לא רק שאין גוף של עשייה אלא אין גוף בכלל לדבר, ובעומק, זהו ביטול ה'רשימו', ועוד יבואר ב"ה.

באמת, 'כלי' מחד- זה מלשון בית קיבול, כיצד האדם 'אוחז' את האור ו'מקבל' אותו כפי שבואר, אבל מאידך 'כלי'- זה גם כן מלשון כְּלוּת. כלומר כפי שהוזכר פעמים רבות, כל דבר יש לו הגדרה, אחיזה- מצד החיוב, מצד ה'יש', ויש לו ג"כ אחיזה- מצד השלילה, מצד ה'אין'.

'כלי' מצד ה'יש', מצד החיוב- זוהי התפיסה כיצד הדבר 'נאחז' ומתקבל אצל המקבל ו'יש' לו אחיזה בו, כלומר, ה'כלי' הוא האופן שדרכו האדם יכול 'לתפוס' את האור ולאחוז בו בבחינה של 'יש', בית קיבול המאפשר 'אחיזה' בדבר. זו ההגדרה מצד תפיסת החיוב שבשם 'כלי'.

מצד תפיסת השלילה שבשם 'כלי'- 'כלי' הוא מלשון כְּלוּת, מלשון ביטול, ולכן, אין ענינו שהכלי הוא אופן של 'בית יד' לאחוז באור, אלא להיפך- הכלי הוא אותה בחינה שהאדם 'מתבטל' לאור ו'נכלל' בו, ולא שהוא מקבל אותו ואוחז בו (ע' אחרי מות ס"ו)!! אלו הן שתי הבחינות שיש בבחינה שנקראת 'כלי'.

כאשר באים לומר שיש מובן של 'נשמה בלא גוף', בעומק- זהו אור בלא כלי! כלומר, שאין כאן כלי שהוא 'בית יד' ואחיזה 'לקבל' את הדבר ו'לאחוז' בו בתפיסה של 'יש', אלא להיפך- האדם 'נכלל' בדבר ואינו אוחז אותו! זוהי הבחינה של 'נשמה בלי גוף', אור בלא כלי. כלומר מה שהוזכר אצל אברהם "את הנפש אשר עשו בחרן", הכונה- שהיה כאן מהלך של גילוי מצד השלילה ולא מצד החיוב!!

ג

צווי ה'לך לך'- זו ההתנתקות מכל אופני האחיזה. "אל הארץ אשר אראך"- זו ההתבטלות וההתכללות אליו ית' ע"י ה'לא ידע'. * "וימת תרח בחרן": 'התנתקות' אברהם מתרח- זוהי גופא מיתת תרח, ובעומק- ההתנתקות מאחיזת ה'מוחין' הנקראים אבא ואמא.

גילוי נוסף לדביקתו של אברהם אבינו במידת ה'אין' ושלילת ההתדבקות בכלי, ב'יש', ב'רשימו', מוצאים אנו במה שהקב"ה

אומר לאברהם- "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך".

כתוב כאן בפסוק: שלאברהם היתה אחיזה- "ארצך, מולדתך, בית אביך", זה היש' של אברהם כביכול. והקב"ה אומר לו: "לך לך"- התנתק מה'אחיזה' שיש לך! מאלו אופנים של אחיזה?- שלשה אופני אחיזה ישנם כאן: "ארצך, מולדתך, ובית אביך", כולם הם תפיסה של 'אחיזה' שהאדם מחובר ויונק מהם, והקב"ה אומר לאברהם: מה שהיה עד עכשיו אצלך כתפיסה של 'יש'- סֶלֶק את אחיזתך ממנו!!

והקב"ה לא אומר לו להיכן ללכת, כי אם הוא אומר לו לאן ללכת- אז זהו מעבר מ'יש' ל'יש' ללא שה'אין' בינתיים. "אל הארץ אשר אראך" דייקא- זה ה'לא ידע', הוא לא יודע לאיפה הוא הולך!! הקב"ה 'שולל' ממנו את אחיזת ה'יש' ומחבר אותו ל'אין' לבלתי נתפס לבלתי נאחז, ואז הוא 'נכלל' בצווי הבורא!! "אל הארץ אשר אראך"- אברהם 'מתנתק' מהיש הקדום, ואין לו לאיפה להתחבר כי הוא לא יודע להיכן הוא הולך, ואז הוא מתחבר דייקא- לא למקום ולא לשום דבר אלא לבורא יתברך שמו!!... הוא 'התנתק' מהעבר, והעתיד לא ידוע, נמצא שאין לו שום נקודת אחיזה, וכאן דייקא- יש חיבור לבורא, ל"אתה הוא עד שלא נברא העולם"!! כי ב"משנברא העולם"- אין לו אחיזה, שהאחיזה שהיתה לו עד השתא 'נסתלקה' והאחיזה העתידית כביכול 'לא ידועה'.

ובעומק "אל הארץ אשר אראך": אף 'לאחר' שהקב"ה הראה לאברהם איזו ארץ זו, אבל זה היה עומק ה"אשר אראך"- שהוא לא יודע!! אף שמצד ההתלבשות היתה 'ידיעה' שזו ארץ כנען, אבל ה'קליטה' בנפש, ה'אחיזה' שבדבר נקלטה בצורה של 'לא ידע' ולא בצורה של 'ידע'. האור האיר אצלו בצורה של 'ביטול' ו'התכללות' לדבר, ולא בצורה שהוא 'מקבל' את הידיעה.

זהו המהלך שמתגלה כאן באברהם- "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך".

על פי מה שנתבאר השתא, שאברהם אבינו דבק ב'לא ידע' ושלל את דבקותו ב'ידע', נבין את דברי הפסוקים בסוף הפרשה הקודמת (נח יא, לב). מביא רש"י על הפסוק "וימת תרח בחרן": אף שאברהם הלך בחיי אביו "למה הקדים הכתוב מיתתו של תרח ליציאתו של אברם"? שלא יהא הדבר מפורסם לכל ויאמרו לא קיים אברם את כבוד אביו שהניחו זקן והלך לו, לפיכך קראו הכתוב מת, שהרשעים אף בחייהם קרוים מתים".

בירור הדבר.

עצם כך שאברהם 'התנתק' מתרח- זוהי גופא מיתתו של תרח! כי עד כמה שאברהם היה 'מחובר' לתרח, נמצא שתרח היה השורש לחיות של אברהם, אז אף "שרשעים בחייהם קרוים מתים" ומצד עצמו באמת הוא מת, אבל מצד כך שאברהם 'מחובר' לתרח- מצד זה יש לו אחיזה ותפיסה בחיות, שורש של חיים. אבל כאשר הקב"ה אומר לאברם "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך" ואברהם מתנתק מתרח- תרח נשאר כשלעצמו, ואם הוא לעצמו- "רשעים בחייהם קרוים מתים"!!

"וימת תרח בחרן"- באמת הוא מת בעצם כך שאברהם נסתלק ממנו. זהו עומק דברי רש"י שאומר שלא יגידו שלא קיים כבוד אב ואם, עומק הדבר: עד כמה שאברהם ינק את חייתו מתרח- אז הוא באמת אב ואם, אבל עד כמה שאברהם קיים בעצמו "לך לך" והתנתק מתרח- הוא כבר לא אביו ואמו. "האמר לאביו ולאמו לא ראיתיו" (וזאת הברכה לג, ט) כמו שאומר הפסוק, ישנה כאן התנתקות- "כי אבי ואמי עזבוני" (תהלים כז)! "וה' יאספני" דייקא. כאשר האדם מתנתק מה'בית אביך" והוא מתנתק מנקודת ה'אחיזה'- אז הוא לא 'יונק' מהאחיזה!

אב ואם כידוע הם המוחין, זו נקודת הדעת. כאשר האדם חי במהלך של 'דעת', אז היניקה שלו היא מבחינת אבא ומבחינת אמא, ויש לו אב ויש לו אם. אבל כאשר האדם 'מתנתק' מאחיזת המוחין שנקראים אבא ואמא, ויונק 'ממנו' יתברך, מה'ביטול', מה'אין', "כי אין' לה אב ואם" כמו שכתוב באסתר (ב, ז), וה'אין' (כיסוד הבעש"ט ע' נח אות טו') זהו גופא ה"אב ואם" שלה, ההתדבקות בקב"ה "כי אבי ואמי עזבוני, וה' יאספני", אז האדם 'נאסף' לקב"ה, הוא לא 'מקבל' מהקב"ה אלא הוא 'מתבטל' אליו יתברך ונכלל בו...

זוהי הבחינה של ה"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך"- ה'התנתקות' מהאחיזה במידת אב ואם שהם בחינת דעת, וה'התבטלות' אליו יתברך וההתכללות בו!...

מהלך של 'אין' בכל הבחינות שלקח אברהם מחרן. * מחד- "אל הארץ אשר אראך", ומאידך- "ללכת ארצה כנען"; מחד- "כי ביצחק יקרא לך זרע", ומאידך- "והעלהו לעולה": כ"ז מורה כי התדבקות אברהם בעומק הנפש הינה במהלך של 'לא ידע', וכל בחינת ה'ידע'- היא רק לבוש ולא עצמיות.

כאשר יש מהלך כזה של התדבקות ב'אין', אז מתגלה הבחינה שהזכרנו: "ואת הנפש אשר עשו בחרן - נשמה בלא גוף". דבר זה יש לו גילוי נוסף המראה בבירור את ביטול התדבקות אברהם אבינו ביש, בכלים, ברשימו, והתדבקותו באין: אברם בצאתו מחרן הרי לקח את שרי, את לוט בן אחיו, את כל רכושם, ואת הנפש אשר עשו בחרן. אמנם מה נשאר מכל אשר לקח משם?

"אברם"- לא נשאר בשמו, הוא נשתנה ל"אברהם" (יז, ה).

"שרי"- לא נשארה בשמה, היא נקראת "שרה" (יז, טו).

"לוט"- אנו רואים שמצד ה'עצמיות' שלו לא היה לו שום קיום לבסוף, ורק מצד מציאותו של אברהם הוא נתקיים. והטעם, שהרי "אברהם" אותיות- "בהבראם" (בר"ר יב, ט), באברהם- בהא נברא העולם. כלומר: עד כמה שאברהם נקרא "אברם" בלי הא- גם לוט לא היה ניצל, ורק עד כמה שאברהם- בהבראם- בהא נברא העולם, שהוא שורש לקיום העולם- אז הוא יכל להשאיר קיום גם ללוט. כלומר השורש של ההצלה של לוט, זהו עד כמה שאברהם הוא בהבראם. נמצא, שגם לבחינה של לוט מצד עצמו- אין קיום, וזה נתגלה שגם לוט היה צריך להסתלק אילולא ההצלה מצד 'אברהם'.

"רכושם אשר רכשו"- הרכוש של אברהם גם עליו רואים שהיה איזה מהלך של אין. "כי לא יירש" (וירא כא, י)- שרה מפחדת שהירושה תלך לישמעאל. בעצם כך שהוא היה הבכור- את עיקר הירושה הוא יקח! גם כאן מתגלה שהרכוש- מתמקחים בו, ממוססים את ה'יש' שבו ומנסים להפכו ל'אין'!

"ואת הנפש אשר עשו בחרן"- זהו אותו מהלך שהזכרנו בתחילה: "את הנפש" זו נפש שאין לה אחיזה, אין בה תפיסה, 'נפש' מלשון- 'נְפִישׁ', נֹתֵר, "כל יתר כנטול דמי" (חולין נח ע"ב; וע' וישב אות ח', מִשְׁפָּטִים ס"ז), כלומר יש כאן גילוי של 'אין', שהדבר לא קיים. "אשר עשו בחרן"- זה סוד ה'עֵשׂוּ', גימ' 'יש ואין' (ע' בראשית אות י'; וישב אות י'), זה מה שיצא מחרן- לגלות שבאמת ה'יש' נכלל ב'אין' ואין לנו לא אחיזה ולא תפיסה בשום מציאות (ע' בלבבי ח"ט פ"ג ופ"ט)!!!...

ודוקא מצד הבחינה הזו נאמר- "ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו ארצה כנען". כלומר, הגם שבתחילה הקב"ה אמר לאברהם "אל הארץ אשר אראך" ולא גילה לו לאיזו ארץ ללכת, כיצד א"כ נאמר כאן "ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו ארצה כנען"? אבל העומק כמו שזכרנו בתחילה: ש"אל הארץ אשר אראך"- זהו הגילוי של ה'אין' שהוא 'לא יודע' להיכן הוא הולך. וכאשר אברהם דבק בנקודה הזו, והדעת היא רק התלבשות ל'לא ידע', כלומר שהתדבקות הנפש היא בנקודה ה'לא מושגת'- אזי אף שהוא יודע איזו ארץ היא זו, זהו בבחינה של "אשר אראך", כי בעומק הנפש- זהו "אל הארץ אשר אראך" שהוא לא יודע, על אף שהוא כן יודע איזו ארץ היא זו!!

כדוגמת מה שמצאנו (ע' ויק"ר כט, ט) שהקב"ה הבטיח לאברהם "כי ביצחק יקרא לך זרע" (וירא כא, יב) ולאחר מכן אמר לו "העלהו לעולה" (שם כב, ב), אמר לו אברהם: "אפרש לפניך את שיחתי- אתמול אמרת לי 'כי ביצחק יקרא לך זרע' וחזרת ואמרת 'העלהו לעולה', היה לי להשיבך ולא השבתיך". כלומר, אף שאברהם קיבל נבואה ממנו יתברך "כי ביצחק יקרא לך זרע", אבל העומק של ההתדבקות היתה בנקודה שהוא 'לא יודע', אלא שיש כאן לבוש של 'ידע' ש'ביצחק יקרא לך זרע', וכאשר הלבוש הזה מסתלק שהקב"ה אומר לו "והעלהו לעולה"- אז אברהם חוזר לנקודה הפנימית שהוא באמת לא יודע מה יהיה!!

אילו עצמיותו של אברהם היתה דבוקה ב"כי ביצחק יקרא לך זרע" ושם היתה אחיזתו- הרי שברגע שמסתלקת האחיזה הינו בטל היה מן המציאות ולא היה לו עוד קיום. אילו עצמיותו היתה ב"למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו" וגו' (שם יח, יט)- הרי שבשעה שהקב"ה אומר לו "העלהו לעולה", אז עצם החיות שלו היתה נעלמת! אלא על כרחך שעצמיות חיותו של אברהם היתה להידבק בו יתברך 'בלי ידיעה', אלא שהידיעה היא 'לבוש' לנקודה של ה'לא ידע'. ואשר על כן, כאשר הידיעה 'מסתלקת' כי יש לו סתירה, אבל שורש ההתדבקות בו יתברך שהיא מצד הנקודה ה'לא מושגת' היא לא מסתלקת, אז הלבוש מסתלק ונשארת העצמיות!!

ה

כאשר אחיזת האדם באור היא 'דרך' הכלי, מצד ה'אחיזה', ה'השגה', אזי בהיכלל האור בשורשו- נופל האדם ח"ו לנפרדות.

משא"כ אם עיקר אחיזתו ב'התבטלות', ב'לא ידע', באור 'כמות שהוא', אדרבא, בהסתלקות ה'אחיזה'- נכלל האדם בו יתברך. זהו ענין 'נשמה בלי גוף', 'אור בלא כלי'.

זה בעצם מה שנקרא- 'נשמה בלי גוף', 'אור בלא כלי', שביארנו לאורך כל המאמר הזה.

הכלי- הוא נקודת ה'אחיזה' של הדבר, והאור כמות שהוא- זוהי אותה הנקודה שהאדם 'מתבטל' לדבר ו'נכלל' בו ואין לו בו אחיזה.

אילו האדם מקבל את הדבר רק מצד ה'כלי', והוא יונק את האור מחמת מה שהאור מאיר ב'כלי' [הן מה שהאור מאיר ב'דפני הכלי' מתוך הכלי, והן מה שהוא מאיר מחוץ לכלי ל'תוך הכלי', כמו שהזכיר האר"י ז"ל ב' פנים, אבל סוכ"ס הוא יונק את האור רק מחמת ההארה שהוא מאיר ב'כלי'], נמצא: שכאשר ה'כלי', נקודת ה'אחיזה' נעלמת- אין לו לא אור ולא כלי! כי מהאור הוא ינק- דוקא דרך ה'כלי' דרך ה'אחיזה', וכאשר ה'אחיזה' נעלמת- נעלם הכלי ונעלם האור, והאור- חוזר ונכלל בשורשו, והאדם- ח"ו נופל לנפרדות!!

אבל כאשר ההתבטקות של האדם היא לא ב'השגה' מצד הכלי, אלא באור 'כמות שהוא', ב'התבטלות', נמצא: שאף כאשר 'יש' לו כלי של אחיזה, אעפ"כ כאשר הכלי מסתלק, הוא לא נופל, אלא להיפך- הוא 'נכלל' בנקודה היותר עליונה, באור 'כמות שהוא', והוא מתבטל ונכלל בו יתברך!...

זהו המהלך של ה"לך לך מארצך וממולדתך ומ'בית אביך'- אל הארץ אשר אראך"! מתגלה כאן המהלך שהקב"ה מביא את אברהם אבינו להידבק בנקודה הפנימית ה'לא נודעת', ה'לא מושגת', שזהו בעצם ה'התכללות' בו יתברך.

זהו שורש הדברים כפי שמתראים כאן בפסוקים.

I

"לך אל נמלה עצל"- שני פנים לעצלות. מצד השבירה- היא נובעת מעלמא דפירודא, שהאדם 'אינו פועל' כי אינו 'מתחבר' לפעולה. מצד התיקון- היא נובעת מההכרה בעומק הנפש ש'אין צורך' בפעולה, כי אין 'תכלית' בפעולה, בבחינת "אתה הוא עד ש'לא נברא' העולם".

עד השתא, נתבארה התבטקות אברהם אבינו ב'אין', בכח ה'שלילה'. עתה נבאר נקודה פנימית יותר, והיא- ההתבטקות ב'אחדות', כלומר בכל ה'אין והיש' בבת אחת, בשלילה ובחיוב ב'בת אחת'.

שלמה המלך אומר "לך אל נמלה עצל" (משלי ו, ו). ומה ילמד מן הנמלה? בפשיטות- 'להימנע' מן העצלות שלו.

אבל בעומק, כל דבר יש לו פנים מצד השבירה, ופנים מצד התיקון, מצד הפנימיות (ע' בראשית אות ב'), כן הדבר גם בעצלות. הפנים מצד השבירה הם ברורים, כפשוטו- שזהו ענין של 'נפרדות', שהאדם לא 'מתחבר' לדבר ולכן הוא לא פועל בו. שהרי הפעולה בדבר היא בחינה של זיווג לדבר, ואילו העצלות נובעת מעלמא דפירודא שהאדם לא 'מתחבר' לדבר. זהו סוד העפר, סוד הנפרדות!

אבל ישנה בחינה של עצלות פנימית יותר, ונבאר את ענינה.

בעצם כח ה'פועל' שבנפש- הוא פועל בשביל 'תכלית', וכידוע שהנמלה פועלת הרבה הרבה מעבר למה שיהיה לתועלת, ועיקרה של פעולתה- שהיא אוגרת ואוגרת ולבסוף זה לא מגיע לידי שום שימוש! נמצא, שהסיבה בעומק של העצלות נובעת מההכרה הפנימית ש'אין צורך' בפעולה!! ודאי שיש את העצלות מצד השבירה, ולעולם ההתלבשות שלה היא מצד השבירה, אבל השורש שלה- הוא מצד אותו עולם שהאדם משיג ש'אין צורך' בפעולה, משם נובע העומק של העצלות!!

'אין צורך בפעולה' כלומר- שהאדם 'לא פועל', אלא הוא נכלל בו יתברך בבחינה שקדמה לעולם שאין בה פעולה (ע' ואתחנן ס"ה אות ז'). זהו העומק הפנימי של העצלות שמגיע מיסוד העפר: "הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר" (קהלת ג, כ) כלומר- מאותה נקודה ש'אין' בה פעולה (ע' בלבבי ח"ח פ"ב אות ז')!

נמצא שהעצלות בשורש, היא הבחינה של "אתה הוא עד ש'לא נברא' העולם" כי 'אין צורך' בפעולה. זהו סוד העצלות

ז

סוד הבריאה- 'אחדות' הפעולה בהעדר הפעולה, התכללות היש והאין ב'בת אחת'. * הפירוד- מחמת ראות עיני המקבל המפריד את ה'משנברא' מה'עד שלא נברא' העולם.

"לך אל נמלה עצל", גם בפרשה שלנו זה "לך" לך מארצך וממולדך ומבית אביך. מדוע "לך אל נמלה", אפשר היה להגיד לו שיתבונן?!- כאן שלמה המלך מגלה לנו את סוד הבריאה!

האדם יכול לתפוס את ה"אתה הוא עד שלא נברא העולם" ואת ה"אתה הוא משנברא העולם"- כנפרדות, כמשל בבחינה של זמן, [אף בודאי שמצד ה"קדמה לעולם" אין זמן, אבל נשתמש כן מצד הביטוי לצורך ביאור הדברים הגם שאין כאן אלא משל בלבד]: כאשר תופסים את הדברים שהיה זמן שהקב"ה כביכול 'לא פעל' והיה זמן שהקב"ה 'פעל', והנקודה של העדר הפעולה היא עליונה מהפעולה, "נח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא" (עירובין יג ע"ב), והאדם מדבק את עצמו בנקודה העליונה, ב"נח לו שלא נברא", משא"כ ב"ועכשיו שנברא" שהיא נקודת הפעולה הוא לא מדבק, שזוהי הבחינה של עצלות ש'לא לפעול', נמצא- שהעדר הפעולה והפעולה נפרדים זה מזה, והוא נדבק רק בהעדר הפעולה ולא נדבק בפעולה.

אבל באמת- הכל בסוד ה'אחדות', והפעולה והעדר הפעולה 'אינם נפרדים' זה מזה!!

עומק הדברים.

יש מבט להסתכל על הדבר- כ'פעולה', ויש מבט להסתכל עליו- כדבר ש'לא נפעל'. דוגמא לדבר, במשל בעלמא: כאשר דבר מסתובב מאוד מהר- מרוב מהירות הסיבוב האדם אינו מבחין שהוא מסתובב. נמצא, שאף שהדבר מסתובב, מצד מבט הרואה- הוא יוכל לומר ש'אין כאן פעולה, משא"כ מצד מבט יותר חד, האדם יראה להיפך- שישנה כאן 'מהירות' כל כך חזקה של פעולה עד כדי שכבר אינה נתפסת!! ברור שאין כאן אלא משל בעלמא, אבל נקודת הדברים: סוד ה'אחדות' כפי שזכרנו כמה פעמים (ע' בלבבי ח"ט פ"ה § ג') ענינו- שהדבר עצמו כולל את שתי הבחינות, הוא גם כן וגם כן ואין הדברים נפרדים אחד מהשני, אלא שמצד 'התראות' המקבל כאשר הוא רואה את הדבר בפן כזה ולא בפן כזה הוא יוצר את ההתחלקות, את הפירוד. הפירוד הינו רק מצד ראות עיני המקבל, אבל הדבר ב'עצמו'- הוא כולל את שני האופנים בכל דבר!

נמצא, שבעצם הנקודה הפנימית, מה שנקרא "אתה הוא עד שלא נברא" העולם ואתה הוא 'משנברא' העולם"- הם נכללים בבת אחת! אלא שיש מבט- של "אתה הוא עד שלא נברא העולם", והמבט הזה נכון גם 'משנברא' העולם כפי שכבר האריכו הרבה בספרים, ויש מבט- ש'יש' עולם, ו'יש' נבראים. אבל שני המבטים- הם מביטים על 'אותו' דבר!! לא בבחינה שהיה זמן ש'לא נברא' ומעכשיו 'נברא', אלא אלו הם שני מבטים על אותו דבר.

זהו בעצם סוד ה'אחדות' של כל דבר: שמחד- הוא לא נברא, ומאידך- הוא נברא! כמו שכותב הרמב"ן ששער הנו"ן 'לא נברא', כלומר שמצד ה'מבט' של שער הנו"ן זה- 'לא נברא', ומצד המבט של המ"ט זה- 'כן נברא', אבל בעצם: מדברים על 'אותו' דבר ולא על שני דברים (ע' בלבבי ח"ט פ"א § ו', וילך ס"ה אות ד')!!

כאשר ברור הדבר, הרי שישנה 'אחדות' של ה'משנברא העולם' ב"אתה הוא עד שלא נברא העולם".

זה סוד היש והאין ב'בת אחת': ה'אין'- זו אותה נקודה כביכול של 'לא נברא', שהאין הוא בבחינה שלא נברא, ה'יש'- הוא הנברא, והיש והאין ב'בת אחת'- זוהי נקודת ההתכללות!!

ח

אשר 'עשו' בחרן: התכללות הפעולה בהעדר הפעולה, שמחד- הכניסן תחת כנפי השכינה, ומאידך- אין רשימו וזכר לאותן הנפשות. * "אל הארץ אשר אראך": באפשר שיחזור לאותה ארץ, כי בסוד האין- יש השתוות.

"את הנפש אשר עָשׂוּ בחרן", כפי שהוזכר, 'עָשׂוּ- זה עָשׂוּ, זה בגימ' יש ואין. ה"עשו בחרן" מתגלה כאן: שהם לא עשו וגם עשו!

מחד- בפועל אברהם פעל הרבה, "את הנפש אשר עשו בחרן" כפשוטו- שהכניס תחת כנפי השכינה. ומאידך- כתוב שזה היה 'אור בלא כלי', 'נשמה בלא גוף' כמו שאמרנו. ושניהם אמת. כלומר, מצד המבט של ה'אין'- הוא לא פעל כלום, זה נקרא 'נשמה בלא גוף', 'אור בלא כלי', ומצד המבט של ה'יש'- הוא כן פעל, ושניהם- נכללים בבת אחת!

זהו גם הסוד של ה"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך".

מחד- הקב"ה אומר לו 'לך', כלומר 'פָּעַל' את פעולת ההתנתקות. ומאידך- הקב"ה אומר לו "אל הארץ אשר אראך" והרי שיש כאן נקודה שהיא 'לא נודעת'. הרי לנו איפא- 'חיבור' נקודת ההשגה הנודעת והנקודה הלא נודעת, ושניהם נכללים!

עד כמה שהקב"ה אומר לאברהם "אל הארץ אשר אראך"- יכול להיות למעשה שהוא יחזור ל'ארצך' ל'מולדתך' ול'בית אביך', שהרי הקב"ה לא אמר לו להיכן ללכת. כמו שהיה בקריעת ים סוף- שעברו את הים וחזרו לאותו המקום בחזרה, גם כאן שהקב"ה אומר לו "לך לך... אל הארץ אשר אראך"- אולי הוא יעשה סיבוב שלם ולבסוף יחזור לאותה הארץ! כלומר, אין כאן 'הכרח' של התנתקות מהמקום שממנו יצא, אלא- כל הענין הוא ללכת משם ואולי לחזור לאותה הנקודה!!

זהו הסוד בעצם של ה'אין' (ע' בלבבי ח"ח בהקדמה ד"ה וכאשר).

אם זהו 'יש', והאדם רוצה לבטל אותו- הרי שהוא לא יכול לחזור לאותו הדבר כי אם כן הוא לא יצא משם. אבל עד כמה שהדבר הוא גם יש וגם אין: נמצא שמצד תפיסת ה'יש'- הקב"ה אומר לו "לך לך", שצריך לצאת מכאן ולהתנתק מה'יש' הזה, אבל עד כמה שזה בתפיסת 'אין', שזה "אל הארץ אשר אראך"- הוא יכול לחזור ל'אותו יש' אבל בתפיסה של אין, ב'אחיזה' של אין! כי עד כמה שהוא 'לא משיג' את הדבר, ואין לו 'אחיזה' בו- אין נפק ואין חילוק באיזה ארץ הוא, מה לי הכא מה לי התם, ישנה כאן השתוות גמורה (ע' בלבבי ח"ח פ"ו אות ו', ופ"י אות ז-ח') ואין נפק"מ היכן הוא נמצא!!

זה הסוד של ה"לך לך מארצך", זהו דייקא הסוד של "הנפש אשר עשו בחרן": כתוב כאן לשון של 'עשו'- כי מחד הם 'פעלו' ומאידך הם 'לא פעלו' כלום, מחד "הכניס תחת כנפי השכינה", ומאידך אין לזה זכר ואין לזה רשימו!!

ט

"לך אל נמלה עצל": התכללות ה'לך' ב'עצל', אחדות הפעולה בהעדר הפעולה. * 'אחיזת' האדם- לעולם בבחינת ה'רשימו', ולא ב'עצמות' האור. זהו ענין ה'צמצום': שאין 'השגה' אלא דרך ה'רשימו'. משא"כ מצד ה'אין', מצד הביטול: אין נקודת צמצום, וההתכללות היא ב'אור' דוקא. * סוד הפעולה האמיתית- ב'התכללות' הגבול בבלתי בעל גבול: להאיר גם בפעולה עצמה אור הא"ס.

"לך אל נמלה עצל", רוצה לומר: אל תאחוז רק בעצלות מצד התפיסה של "אתה הוא עד שלא נברא העולם" ש'אין פעולה', אלא- תכלול את הנקודה ש'אין פעולה' יחד עם הנקודה ש'יש פעולה'. אל תידבק ב"אתה הוא עד שלא נברא העולם" בתפיסת הנפרדות מנקודת ה"אתה הוא משנברא העולם", אלא- תכלול את שניהם בבת אחת!

וממילא, "לך אל נמלה עצל", אין הכונה שאז 'תבטל' את העצלות שלך! אלא אדרבא- תכלול אותה יחד עם ה'לך': מחד- 'לך', ומאידך- תישאר 'עצל'!!

הרי היא גופא: עד כמה שהוא עצל כפשוטו אז הוא גם לא ילך! "אמר עצל שְׁחַל בדרך ארי בין הרחבות" כמו שכתוב במשלי (כו, יג ובמדרש דב"ר ח, ו). א"כ מה זה "לך אל נמלה עצל"?! אלא הכונה: תכלול את ה'עצלות' ב'לך', את העדר הפעולה בפעולה, ואז יהיה כאן סוד ה'אחדות'!!

הזכרנו בתחילה את ענין "מחית זכר עמלק" שהוא ביטול ה'זְכָר'.

בפשיטות, כאשר העצמיות 'מסתלקת'- אז נשאר הרשימו. אבל בעומק יותר: ה'גוף'- הוא שורש ל'רשימו', כפי שמבואר פעמים רבות בכתבי הרמח"ל, וכאשר אנו אומרים שכל ה'אחיזה' באור, בנשמה, היא מצד הגוף, נמצא: ש'לעולם' האחיזה היא רק מצד ה'רשימו' ולא מצד האור, וגם כאשר העצמיות 'נמצאת'- האדם אינו מקבל אלא את ה'רשימו' של העצמיות

ולא את העצמיות עצמה, כי ה'עצמיות'- היא אור 'כמות שהוא' שאין בו אחיזה, וכל אחיזה הינה רק ברושם, אלא שיש רושם דרושם- שכאשר גם ה'רושם' מסתלק אז יש את הרושם דרושם, ולעולם- נשאר הרושם דרושם עד אין סוף!

נמצא, שמה שאנו אומרים שכל סוד הבריאה הוא ה'צמצום', שהיה 'סילוק' של האור, ונשאר רק 'רשימו': אין הכונה- 'סילוק' כפשוטו שהאור נסתלק, אלא הכונה- שאין אנו יכולים לקבל את האור 'כמות שהוא', אלא אך ורק 'דרך' הרשימו!! כלומר, שהאור נסתלק 'לנו', שאין 'לנו' אפשרות השגה בו אלא דרך ה'רושם' שלו. זוהי הכונה שהאור נסתלק ונשאר רשימו (ע' בלבבי ח"ח בהקדמה ד"ה ולכך)!!

כל זה- הינו מצד ה'אחיזה' של ה'יש'.

אבל עד כמה שהאדם אינו 'אוחז' את הכלי ורוצה 'להשיג' אותו, אלא האדם 'נכלל בדבר'- זהו סוד "ואת הנפש אשר עשו בחרן", 'נשמה בלי גוף', ואם זה 'בלי גוף'- אז האדם לא 'משיג' את הדבר אלא 'נכלל' בו, ואם כן- הוא לא מקבל את הדבר בבחינת 'רשימו' אלא הוא נכלל ב'אור'! זו ההתדבקות ב'לפני' הצמצום!!

עד כמה שהאדם רוצה 'לקבל' את הדבר- אז הוא מקבל אותו ב'השגה' דרך ה'רושם' שלו, ואת ה'עצמיות' של הדבר אינו יכול להשיג, אבל עד כמה שהוא 'לא רוצה' להשיג את העצמיות אלא הוא נכלל ו'מתבטל' אליה- כלפי זה אין נקודה של צמצום!!

זהו הסוד בעצם של הפעולה האמיתית שהנברא צריך לפעול.

ישנה כאן נקודה עמוקה ונבארה.

סוד ה'גבול'- זהו סוד ה'פעולה' כמו שכתוב ברמח"ל ועוד, ואילו 'העדר הפעולה'- אין לו גבול, זהו ה"אתה הוא עד שלא נברא העולם". ואשר על כן, עד כמה שהפעולה והעדר הפעולה 'נפרדים' זה מזה, אז ההתדבקות ב'העדר הפעולה'- זהו העדר פעולה מוחלט, וההתדבקות ב'פעולה'- זוהי פעולה מוחלטת, וכיון שה'פועל' - שהוא הנברא - מוגבל, בעל תכלית קץ וסוף, נמצא שהפעולה- 'יש לה גבול'!

מה שאין כן כאשר 'כוללים' את הפעולה בהעדר הפעולה, הרי העדר הפעולה הוא 'לא מוגבל' - כי הרי כח הפעולה הוא המוגבל שנשלל ממנו מלפעול מעבר לגבול, מה שאין כן העדר הפעולה הוא אין סוף - וכאשר האדם 'כולל' את נקודת הפעולה בנקודה שלא נפעלת, נמצא שגם הפעולה עצמה מאיר בה אותה הנקודה ה'לא מוגבלת', כי הפעולה 'איננה נפרדת' מהדבר שלא נפעל.

זהו הסוד- לכלול את הגבול בבילתי בעל גבול (ע' בלבבי ח"ט פ"ג § ט)!!

,

מצד תפיסת הנברא- לכל דבר 'יש' תכלית, משא"כ מצדו ית'- 'לית' מחשבה תפיסא ביה. עבודת הנפש לפ"ז: בפנימיות- להתדבק לנקודה ש'אין' תכלית, וחיפוש ה'תכלית'- רק מצד ההתלבשות.

כלפי תפיסת הנפש בעבודה, הדברים מתבארים כדלהלן.

כאשר האדם פועל- הוא מחפש 'תכלית'. כל הספרים מרבים לברר- מה ה'תכלית' של הבריאה. אולם, הסתכלות זו נובעת מאותה 'נפרדות' של הפעולה מהעדר הפעולה!! ואין הכונה שזה לא נכון, כי מצד העלמא דנפרדות 'צריך' לחפש תכלית, והנפש 'מוכרחת' לחפש תכלית, וכל מה שכתוב בספרים אמת ויציב.

אבל באמת, הרי "תכלית הידיעה שנדע שלא נדע", כלומר- לגלות ש'אין' תכלית!!

בשטחיות מבינים שה"תכלית" היא- "שלא נדע", אבל זוהי סתירה מניה וביה: שאם "לא נדע" אז מי אמר שיש "תכלית"?! אלא ה"תכלית" היא- לגלות שאנו 'לא יודעים' אם יש תכלית!!

'תכלית'- זוהי הנקודה שיש לדבר 'סוף', יש לו 'גבול'. ומצד התפיסה של ה'גבול המוחלט', האדם תופס: שבכל דבר 'יש' גבול ו'יש' תכלית, ואז הוא מחפש 'מה' התכלית של הגבול. בעצם, האדם מסתכל במבט של 'גבול' ומחפש מה הוא הגבול.

אבל מצד המבט שכל דבר נתפס ב'התכללות', נמצא שהדבר מחד- 'יש' לו תכלית, ומאידך- 'אין' לו תכלית, מצד ה'דעת'- יש לו תכלית, ומצד ה'שלא נדע'- אין לו תכלית, וההתדבקות בעומק הנפש צריכה להיות בנקודה שהאדם 'לא יודע' אם יש תכלית!!

החיפוש של תכלית בצורה הנכונה, זהו דווקא בנקודה של 'התלבשות', משא"כ אם הוא נתפס כנקודה 'החלטית', 'ב'בעצם' של הדבר- זהו חיסרון של דבקות באין סוף (ע' כי תבוא ס"ה אות ט')...

במילים פשוטות יותר.

האדם מבין, מצד הנפש 'שלו': שלפעול דבר מבלי שיצא ממנו משהו- לא פועלים. כל דבר צריך שיהיה לו איזה פועל יוצא שהוא רוצה ממנו: הן הנאה כזו או הנאה כזו, הן כבוד או ממון, כל אחד כפי נטייתו וחשקו הטבעי. ומכיון שהאדם תופס כך את 'נפשו', אז הוא תופס כביכול כך את הקב"ה!! ואז הוא שואל: לשם מה ברא הקב"ה את הנבראים? מה התכלית של זה?!

אבל בהתבוננות מעט, כאשר האדם מבין שהוא מתעסק עם האין סוף, הרי שאינו יכול להשוות את תכונות 'נפשו' לאין סוף, חס ושלום ולא יאמר!! עצם כך שאדם מבין שלא פועלים בלי תכלית- זוהי הרי תפיסה של 'נפש', אבל האם מכאן אפשר לומר כך על הקב"ה?! הרי "לית מחשבה תפיסא ביה" (הקדמת תיקוה"ז יז ע"א) ואנחנו לא מבינים אותו, א"כ מה שייך לומר שהוא פועל דווקא 'עם' תכלית ולא פועל 'בלי' תכלית?! אנחנו מבינים שכך נפש ה'נברא' נתפסת, אבל מה 'הוא' יתברך?- לא ידענו ולא נדע!!

נמצא, שההתדבקות בנקודה של ה'תכלית'- זוהי למעשה התדבקות ב'נברא' בתפיסה של 'נברא', זוהי התדבקות ב'כלי' ולא התכללות ב'אור', בו יתברך שמו. וכאשר האדם מבין שאת הקב"ה 'אי אפשר' להבין- אז הוא כבר לא מחפש 'תכלית', כי מהיכי תיתי ש'יש' תכלית, ואם יש תכלית אז 'אי אפשר' לדעת אותה, אבל גם אין הכרח ש'יש' תכלית!

עצם הנקודה שמכריחים ש'יש' תכלית- זוהי התדמות של הקב"ה לנבראים, ובעומק- זה לא נכון!! וכ"ת שבספרים כתוב 'תכלית'?! התשובה היא: שכתוב בספרים כיצד ה'נפש' תופסת את הנברא אבל לא כיצד 'הקב"ה' כביכול תופס את הנברא!! וכאשר האדם מתדבק איך 'הוא' תופס את הנברא- אז הוא דבק בנברא שבו, אבל כאשר האדם מדבק את עצמו בנקודה איך 'הקב"ה' תופס את הנברא, והרי אין אנו יודעים איך 'הקב"ה' תופס את הנברא, אז- הוא 'נכלל' בנקודה שהוא לא יודע, והוא לא אוחז בה כי א"א לאחוז בה!...!!

יא

המהלך הפנימי של המעשי אבות, והכנס': תיקון פגם ה'דעת', וההתכללות ב'עץ החיים', בו ית"ש.

זהו ה'שורש' של הכנסת ישראל, איך שהוא נבנה כאן בתחילת הפרשיות הללו, ב"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך", וכל המהלך של האבות, ולאחר מכן במהלך של המתן תורה, במהלך של ה"לכתך אחרי במדבר" (ירמיהו ב, ב), והשלמות האמיתית לבסוף ה"אתהלך לפני ה' בארצות החיים" (תהלים קטז') בארץ ישראל.

שלמות הדבר: להביא את הנברא להידבק ולהתכלל בו יתברך, להבין ש"אנת חכים ולא בחכמה ידיעא, אנת מבין ולא מבינה ידיעא" (הקדמת תיקוה"ז יז ע"ב), להבין שמתעסקין אותו יתברך והוא 'לא נודע', ומתדבקין בנקודה ה'לא נודעת' ולא בנקודה ה'נודעת', אלא שהנקודה הנודעת היא 'התלבשות' לנקודה הלא נודעת, אבל העומק של הנפש מחוברת לנקודה הלא נודעת!

ואז, אפשר להביא את המהלך - שזהו המהלך שמתחיל באבות - להחזיר את האדם ל'קודם' החטא! הרי זה ענינו של אברהם, שורש הכנסת ישראל, ש'אברהם'- 'בהבראם'- בהא בראם: שהקב"ה ברא את הנבראים, ולאחר מכן היה הפגם ב'עץ הדעת', וכנסת ישראל המתחילה באבות חוזרת לתקן את 'שורש' החטא- שלא לאחוז ב'דעת' כמות שהיא אלא להיכלל ב'עץ החיים', בו יתברך שמו!!

זהו המהלך הפנימי של הפרשיות, כיצד להסתכל בכל דבר ודבר - הן במהלך של האבות, והן לאחר מכן ב'מעשי אבות סימן לבנים' - בתפיסה הפנימית השוללת את ההתדבקות ב'דעת', והמכלילה אותו בנקודה ה'לא נודעת', להידבק בו יתברך שמו, ב'לית מחשבה תפיסא ביה', וב'אין עוד מלבדו'...

(א) "את הנפש אשר עשו בחרן"- עבודה של נשמה בלי גוף. * העלמות זְכָר ו'רשימו' של אותן הנפשות "אשר עשו בחרן"- בחינת "תמחה את זכר עמלק". * (ב) בחינת ה'גוף', בכל עולם כפי עינינו- זו נקודת ה'כלי', ה'בית יד' שדרכו 'אוחזים' ו'מקבלים' את האור. * זהו מצד תפיסת ה'יש' שבשם 'כלי'. מצד ה'אין'- ה'כלי' הוא הבחינה שהאדם מתבטל ו'נכלל' באור. * עבודת אברהם בחרן של 'נשמה בלי גוף', כלומר- מהלך של גילוי מצד השלילה, של 'התכללות' הכלי באור, ולא של 'אחיזה' בו. * (ג) צווי ה"לך לך"- זו ההתנתקות מכל אופני האחיזה. "אל הארץ אשר אראך"- זו ההתבטלות וההתכללות אליו ית' ע"י ה'לא ידע'. * "וימת תרח בחרן": 'התנתקות' אברהם מתרח- זוהי גופא מיתת תרח, ובעומק- ההתנתקות מאחיזת ה'מוחין' הנקראים אבא ואמא. * (ד) מהלך של 'אין' בכל הבחינות שלקח אברהם מחרן. * מחד- "אל הארץ אשר אראך", ומאידך- "ללכת ארצה כנען"; מחד- "כי ביצחק יקרא לך זרע", ומאידך- "והעלהו לעולה": כ"ז מורה כי התדבקות אברהם בעומק הנפש הינה במהלך של 'לא ידע', וכל בחינת ה'ידע'- היא רק לבוש ולא עצמיות. * (ה) כאשר אחיזת האדם באור היא 'דרך' הכלי, מצד ה'אחיזה', ה'השגה', אזי בהיכלל האור בשורשו- נופל האדם ח"ו לנפרדות. משא"כ אם עיקר אחיזתו ב'התבטלות', ב'לא ידע', באור 'כמות שהוא', אדרבא, בהסתלקות ה'אחיזה'- נכלל האדם בו יתברך. זהו ענין 'נשמה בלי גוף', 'אור בלא כלי'. * (ו) "לך אל נמלה עצל"- שני פנים לעצלות. מצד השבירה- היא נובעת מעלמא דפירודא, שהאדם אינו פועל' כי אינו 'מתחבר' לפעולה. מצד התיקון- היא נובעת מההכרה בעומק הנפש ש'אין צורך' בפעולה, כי אין 'תכלית' בפעולה, בבחינת "אתה הוא עד שלא נברא' העולם". * (ז) סוד הבריאה- 'אחדות' הפעולה בהעדר הפעולה, התכללות היש והאין ב'בת אחת'. * הפירוד- מחמת ראות עיני המקבל המפריד את ה'משנברא' מה'עד שלא נברא' העולם. * (ח) אשר 'עשו' בחרן: התכללות הפעולה בהעדר הפעולה, שמחד- הכניסן תחת כנפי השכינה, ומאידך- אין רשימו וזכר לאותן הנפשות. * "אל הארץ אשר אראך": באפשר שיחזור לאותה ארץ, כי בסוד האין- יש השתוות. * (ט) "לך אל נמלה עצל": התכללות ה'לך' ב'עצל', אחדות הפעולה בהעדר הפעולה. * 'אחיזת' האדם- לעולם בבחינת ה'רשימו', ולא ב'עצמות' האור. זהו ענין ה'צמצום': שאין 'השגה' אלא דרך ה'רשימו'. משא"כ מצד ה'אין', מצד הביטול: אין נקודת צמצום, וההתכללות היא ב'אור' דוקא. * סוד הפעולה האמיתית- ב'התכללות' הגבול בבלתי בעל גבול: להאיר גם בפעולה עצמה אור הא"ס. * (י) מצד תפיסת הנברא- לכל דבר 'יש' תכלית, משא"כ מצדו ית'- 'לית' מחשבה תפיסא ביה. עבודת הנפש לפ"ז: בפנימיות- להתדבק לנקודה ש'אין' תכלית, וחיפוש ה'תכלית'- רק מצד ההתלבשות. * (יא) המהלך הפנימי של המעשי אבות, והכנס"י: תיקון פגם ה'דעת', וההתכללות ב'עץ החיים', בו ית"ש.

- [\[פרשה תשס"ה 1\]](#)

Source: <https://bilvavi.net/shiur/לך-לך-003-פרשתהשבועתשסה>

Links

[1] <https://bilvavi.net/5765parsha>